

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

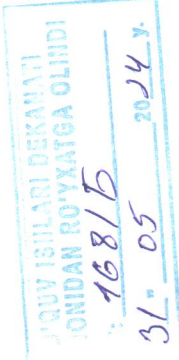
TOSHKENT ARHITEKTURA-QURILISH UNIVERSITETI

“Tasdiqlayman”

Akademik faoliyat prorektori

E. Xalifurrahmonov

“ 31 ” 05 2024 yil

“KORXONALARDA TAYYORLANGAN QURILISH KONSTRUKSIYALARI”

FANING SILLABUSI
(ishchi o'quv dasturi)

Bilim sohasi:	700 000 - Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi:	730 000 - Arxitektura va qurilish 720 000- - Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
Ta'lim yo'nalishi:	60730700 - Qurilish materiallari, buyumlari va konstruksiyalarini ishlab chiqarish 60720600 - Materialshunoslik va yangi materiallar texnologiyasi (qurilish)

Umumiy o'quv soati –240 soat

Shu jumladan:

Ma'ruza – 68 soat (7- semestr-30 soat, 8- semestr-38 soat)

Amaliy mashg'ulotlar – 64 soat (7- semestr-30 soat, 8- semestr-34 soat)

Mustaqil ta'lim soati – 108 soat (7- semestr-54 soat, 8- semestr-54 soat)

Toshkent – 2024 y.

Fanning sillabusi (ishchi o'quv dasturi) Toshkent arxitektura qurilish universiteti tomonidan 2024 yil "21" da tasdiqlangan "orxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalari" fani dasturi asosida tayyorlandi.

Fan sillabusi (ishchi o'quv dasturi) Toshkent arxitektura-qurilish universiteti Kengashining 2024 yil "21" 05 dagi 9 – sonli bayoni bilan tasdiqlangan.

Tuzuvchi:

- X.A. Akramov – TAQU "Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi" kafedrasini professori, texnika fanlari doktori, professor.
J.O. Toxirov – TAQU "Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi" kafedrasini katta o'qituvchisi, PhD;

Taqrizchilar:

- X.X. Kamilov – TAQU "Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi" kafedrasini professori, texnika fanlari nomzodi, professor;
Sh.T. Raxirov – TAQU "Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi" kafedrasini dotsenti, PhD, dotsent;

TAQU, Muhandislik fakulteti dekani:
2024 yil " " "

D.Xoliqov

TAQU, "Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi" kafedrasini mudiri:
2024 yil " " "

T. SHakirov

Fan Sillabusi Fan to'g'risida ma'lumot

Fan shifri: **KTQK4123**

Fan nomi: **Korxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalari**

Semestr/Yili: **7 va 8-semestr/ 2024-2025 o'quv yili**

Kafedra: **Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi**

Soatlar/kreditlar miqdori: **7s-4, 8s-4 (132 auditoriya soati)**

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya	Baholash	Jami
7 semestr				
30	30	-	5	60

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya	Baholash	Jami
8 semestr				
38	34	-	5	72

Ma'ruza	Amaliy mashg'ulot	Laboratoriya	Baholash	Jami
Umumiy				
68	64	-	5	132

Fan bo'yicha mashg'ulotlarning joylashuvi:

Auditoriya vaqti: Dars jadvaliga asosan

Talablar: O'quv kursini o'zlashtirish.

Fan uchun mas'ul kafedra: Qurilish materiallari va konstruksiyalari texnologiyasi

Dars mashg'uloti olib boruvchi professor-o'qituvchi to'g'risida ma'lumot

O'qituvchi: Akramov Xusniddin Axrarovich

Kafedra joylashgan joyi: TAQU, MQIF, 3-o'quv binosi, 205-xona

Telefon: 71-234-28-59 ish telefoni

E-mail: Akramov_48@mail.ru

Ish vaqti: 6 soat

O'qituvchi: Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li

Kafedra joylashgan joyi: TAQU, MQIF, 3-o'quv binosi, 205-xona

Telefon: 71-234-28-59 ish telefoni

E-mail: jaloliddin.tokhirov@gmail.com

Ish vaqti: 6 soat

I. Fan tavsifi

Ushbu fan beton ishlab chiqarishning nazariy asoslari, temir beton ishlab chiqarish sohasidagi ilmiy-texnologik rivojlanishning asosiy yo'nalishlari va ularning nazariy asoslarini o'rgatadi, ishlab chiqarish va ta'lim sohasiga yuqori malakali yosh kadrlarni etkazib berish shu kunning dolzarb masalasi hisoblanadi. "Korxonalarda tayyorlangan qurilish konstruksiyalari" fani talabalarni betonning deformativ xossalari, temir-beton konstruksiyalarni hisoblash, to'g'ri to'rtburchakli, tavrli kesimlarni hisoblash, oldindan zo'riqtirilgan temir-beton konstruksiyalarini loyihalash va hisoblash prinsiplari, asoslari, hisoblash va loyihalash jarayonida qurilish elementlarini asosiy xolatlari, sanoat, fuqaro binolari va inshootlarning temir-beton konstruksiyalari, temir-beton konstruksiyalarning mustahkamligiga va deformativ xususiyatlarga texnologik jarayonlarning ta'siriga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish vazifalarini bajaradi.

II. Fanning maqsadi

Ushbu Sillabus asosida fanning maqsadlarini tavsiflaydi. Bu – magistrantlarga beton va temir-beton buyumlari ishlab chiqarish texnologiyasi faoliyatining rivojlanish bosqichlari, ularni qo'llash sohasidagi natijalarni, ilm-fan, texnika va texnologiya yutuqlarini o'rgatish hamda ularni amalda tatbiq etish ko'nikmasini hosil qilish.

Fanni o'qitishdan maqsad – magistrlarda bino va inshootlarning elementlarini tayyorlash jarayonida me'yoriy talablar asosida hisoblash, temir-beton konstruksiyalari loyihalashdagi texnologik hisoblar va asosiy prinsiplarini, egilishga, siqilishga va cho'zilishga mustahkamligi bo'yicha hisoblash, turli kesim yuzali konstruksiyalarni loyihalash bo'yicha bilim, ko'nikma va malaka shakllantirishdir.

Fanning vazifasi - magistrantlarga betonning deformativ xossalarni, temir-beton konstruksiyalarni hisoblashni, to'g'ri to'rt burchakli va tavrli kesimlarni hisoblashni, oldindan zo'riqtirilgan temir-beton konstruksiyalarini loyihalashni va hisoblash prinsiplarini, loyihalash jarayonida qurilish elementlarining asosiy xolatlarini o'rgatishdan iborat.

III. Ta'lim berish natijalari

Bilish va tushunish jihatidan:

- bino va inshootlarning elementlarini tayyorlash jarayonida me'yoriy talablar asosida hisoblash, temir-beton konstruksiyalari loyihalashdagi texnologik hisoblar va asosiy prinsiplarini, egilishga, siqilishga va cho'zilishga mustahkamligi bo'yicha hisoblash, turli kesim yuzali konstruksiyalarni loyihalash;
- temir-beton konstruksiyalarini loyihalashning asosiy qoidalari, temir-beton konstruksiyalarini loyihalash usullari, bino va inshootlarning elementlarini tayyorlash

jarayonida me'yoriy talablar asosida hisoblash, temir-beton konstruksiyalarni loyihalashdagi texnologik hisoblar va asosiy prinsiplarini o'rganish;

- temir-beton konstruksiyalarini loyihalashga ta'luqli bo'lgan eng samarali adabiyotlarni ajratib olib bilish;
- egilishga, siqilishga va cho'zilishga mustahkamligi bo'yicha hisoblash; turli kesim yuzali konstruksiyalarni loyihalash; o'z fikr-mulohaza va xulosalarini asosli tarzda aniq bayon eta olish;
- temir-beton konstruksiyalarini loyihalash mavzusiga tegishli ma'lumotlarni yig'ish;
- o'tkazilayotgan tahlillarda o'zlarining empirik bilimlarini qo'llay olish;
- o'z fikrini bildira olishi va ularni himoyalay olish;
- temir-beton konstruksiyalarini loyihalash bilan bog'liq bo'lgan ma'lumotlarni tahlil qila olish.

IV. Ta'lim berish usullari

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- taqdimotlarni qilish;
- guruhlarda ishlash;
- aqliy hujum, klaster, blits-so'rov;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar;
- mantiqiy fikrlash va tezkor savol-javoblar.

V. Fanning tarkibiy tuzilishi:

Dars	Mavzular	Ma'ruza, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlar rejasini	Soat		
			Ma'ruza mashg'ulotlari	Amaliy mashg'ulotlari	
7-semestr					
1.	«Korxonada tayyorlangan qurilish konstruksiyalari» fanining vazifalari.	1.O'zbekiston Respublikasida ishlab chiqarilayotgan temir-beton konstruksiyalarining tutingan o'rni. 2.Fanning maqsad va vazifalari. 3.Faoliyatining rivojlanish bosqichlari va tarixi. 4. Korxonada	2	2	-

	klassifikatsiyasi, armatura maxsulotlari.	vazifalari.2. Armatura va uning turlari. 3. Armaturaning klassifikatsiyasi. 4. Temir beton konstruksiyasidagi joylashtirilgan armaturalar xisobini chiqarish			
6.	Armaturaning asosiy fizik – mexanik xususiyatlari.	1. Armatura mustahkamligi va deformativ xususiyatlarini, nazariy asoslari. 2. Po'lat armaturalarning mustahkamlik va deformatsiyalanish xarakteristikalarini namunalarni cho'zilishga sinashdan olingan $\sigma_s - \epsilon_s$ diagrammasi. 3. Armatura qarshiliklarini chegaraviy va xisobiy qiymatlarini xisoblash.	2	2	-
7.	Payvandlangan va simli armatura mahsulotlari.	1. Armatura maxsulotlari. 2. Payvandlangan armaturalar to'rlari. Simli armatura buyumlari. 3. Arqon armaturalar. 4. Konstruksiyalarda joydataaniladigan armatura mahsulotlari spesifikatsiyasi.	2	2	-
8.	Temirbeton haqidagi asosiy malumotlar. Korxonada ishlab chiqarilgan temirbeton konstruksiyalar.	1. Temir – beton konstruksiyalarining klassifikatsiyasi. 2. Temir – betonlarning qo'llanish sohasi. 3. Temir-beton mahsulotlar nomenklaturasi. 4. Mavzu bo'yicha keys topshiriqlarini tuzish	4	4	-
9.	Oldindan	1. Oldindan zo'riqtirilgan	4	4	-

	tayyorlangan konstruksiyalar klassifikatsiyasi va nomlanishi				
2.	Beton konstruksiyalarini simflanishi.	1. Beton haqidagi asosiy malumotlar, beton klassifikatsiyasi. 2. Beton simflari va markalari. 3. Murakkab konfiguratsiyali temir beton elementlarini og'irligi va xajmini xisoblash	2	2	-
3.	Betonning asosiy fizik – mexanik xususiyatlari. Beton mustahkamligi	1. Betonning bog'lovchi turiga va boshqa xususiyatlarini bo'yicha simflanishi. 2. Betonning sovuqbardoshligi, o'rtacha o'tkazuvchanligi, o'rtacha zichligi va boshqa xususiyatlarini bo'yicha markalari. 3. Betonning kubik va prizmatik mustahkamliklari. 4. Beton qarshiliklarini chegaraviy va xisobiy qiymatlarini xisoblash.	2	2	-
4.	Betonning asosiy deformativ xossalari va ularni nazariy asoslari.	1. Betonning deformatsiya moduli. 2. Beton tashqi kuch, haroratli namlik faktorlari va tashqi muhit bilan betonning o'zaro ta'siri ostida o'lchov va tashqi ko'rinishini o'zgartirishi. 3. Beton oquvchanligi va relaksatsiyasi. 4. Temir beton konstruksiyasidagi berilgan armaturalar boshqa armatura bilan almashtirish	2	2	-
5.	Armatura haqidagi asosiy malumotlar, armatura	1. Temirbeton elementlar tanasiga armaturalarni joylashtirishi va	2	2	-

zo'riqtirilgan temirbeton konstruksiyalar. Armaturani oldindan zo'riqtirish usullarining nazariy asoslari.	armaturalarda kuchlanishni yo'qotilishi. 2. Armaturada kuchlanishning relaksatsiyasi. 3. Armaturalarni taranglashda unda hosil qilinadigan dastlabki σ_{sp} kuchlanishlar ma'lum bir omillar ta'siridan kamayadi, ya'ni kuchlanishlarning yo'qolishi. 4. <i>Mavzu bo'yicha, muammoli vaziyatli topshiriqlarini tuzish</i>	4	4	-
10. Temirbeton konstruksiyalarni yuk tasirida ishlashi ilmiy asoslari. Konstruksiya ishlarini 3 bosqichdagi ishlash nazariyasi.	1. konstruksiyalari elementlarini hisoblashning asosiy qoidalari. 2. Siqiluvchi elementlar. 3. Cho'ziluvchi elementlar. 4. <i>Mavzu bo'yicha SWOT topshiriqlarini tuzish</i>	4	4	-
11 Temirbeton konstruksiyalar chegaraviy xolatlari bo'yicha xisoblashni ilmiy asoslari.	1. Temir-beton konstruksiyalarni hisoblash usullari. 2. Konstruksiyalarni chegaraviy holatlari bo'yicha hisoblash. 3. Temirbeton konstruksiyalari haqida tushuncha. 4. <i>Chegaraviy xolatlari bo'yicha hisoblash.</i>	4	4	30
Jami:		30	30	-

Dars	Mavzular	Ma'ruza, amaliy va laboratoriya mashg'ulotlar rejasi	Soat		
			Ma'ruza mashg'ulotlari	Amaliy mashg'ulotlari	Labora-toriya mashg'ulot-lari
8-semester					
1.	Elementlarni birinchi chegaraviy xolatlari bo'yicha xisoblashni ilmiy asoslari.	1. Ujarga qo'yiladigan talablar, o'lchamlari foydalanish soxalari va boshqalar. 2. <i>Chegaraviy xolatlari bo'yicha hisoblash.</i>	6	4	-
2.	To'g'ri to'rt burchak shaklidagi kesimli egiluvchan elementlarni hisoblash	Mustahkamlikni normal kesimlar bo'yicha hisoblash. Yakka va qo'sh armaturali to'g'ri burchakli kesimlarni hisoblash. Egiladigan elementlarni hisoblashda kuchlanish-deformatsiyalanish holatining uchinchi bosqichi. 3. <i>Chegaraviy xolatlari bo'yicha hisoblash.</i>	4	4	-
3.	Tavr kesimli egiluvchan elementlarni hisoblash	Tavr kesimli egiluvchan elementlarning kesimlariga qo'yiladigan shartlar. Tavr shaklidagi kesimlarni hisoblash. Tavr kesimli elementlar qurilishning hamma sohasida alohida to'sin, qovurg'ali plita sifatida keng qo'llanilishi. 3. <i>Mavzu bo'yicha muammoli vaziyatli topshiriqlarini tuzish</i>	4	4	-
4.	Kesim mustahkamligini qiya kesim bo'yicha hisoblash	Qiya kesimlardagi egiluvchan elementlarni mustahkamligini hisoblash. Qiya kesimlarga eguvchi momentlar ta'siri. Egiluvchi elementlarning	2	2	-

		tayanch zonalarida eguvchi moment va kesuvchi kuch ta'siridan murakkab tekis kuchlanish holati				
5.	Kesim mustaxkamligini qiya kesim bo'yicha qirquvchi kuch tasirida xisoblash va eguvchi momentga ta'sirini xisoblash	Kombinat siyalangan ko'ndalang armaturalanganda (bukmalar, xomutlar) qiya kesim mustahkamligini hisoblash. Ko'ndalang armaturasiz elementlarni hisoblash. 4. <i>Temir beton konstruksiyasidagi joylashirilgan armaturalar xisobini chiqarish</i>	2	2	-	
6.	Qiya kesim mustaxkamligini qiya kesim bo'yicha egiluvchi moment tasirida hisoblash	Qiya kesimlarga eguvchi momentlar ta'siri. Qiya kesimlarda egiluvchi momentlarga tasir qiluvchi omillar. Egiladigan elementlarning qiya yoriq paydo bo'lgan kesimi mustahkamligini ta'minlash uchun xavfli qiya kesim bo'yicha eguvchi moment ta'siri. 3. <i>Armatura qarshiliklarini chegaraviy va xisobiy qiymatlarini xisoblash.</i>	2	2	-	
7.	Siqiluvchi elementlar turlari va ularni Siqiluvchi xisoblash elementlar ishlatilishi. Markaziy siqiladigan	Siqiluvchi elementlar turlari. Siqiluvchi elementlarni xisoblash. Siqiluvchi elementlar ishlatilishi. Markaziy siqiladigan	4	4	-	

		elementlarga shartli ravishda bino va inshootlarning o'rta ustunlarini, tashqi yuklar tugunlarga qo'yilgan hovonli fermalarning yuqori tasmlari, bazi bir hovonlari va ustunlari. 4. <i>Konstruksiyalarda foydalaniladigan armatura mahsulotlari spetsifikatsiyasi.</i>	6	4	-
8.	Nomarkaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamligini hisoblash. Hisobiy eksentrisitetli siqiluvchi elementlarni mustahkamligini hisoblash. Nomarkaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamligini hisoblash. 4. <i>Mavzu bo'yicha keys topshiriqlarini tuzish</i>	1. Tasodifiy va hisobiy eksentrisitetli siqiluvchi elementlarni mustahkamligini hisoblash. Hisobiy eksentrisitetli siqiluvchi elementlarni mustahkamligini hisoblash. Nomarkaziy siqiluvchi elementlarni mustahkamligini hisoblash. 4. <i>Mavzu bo'yicha keys topshiriqlarini tuzish</i>	6	4	-
9.	Markaziy cho'ziluvchi elementlarni hisoblash	1. Markaziy cho'ziluvchi elementlarda bo'ylama armaturalar cho'zuvchi kuch N ni qabul qilishini hisoblash. Ko'ndalang kesim cho'zilgan sterjenli elementlarning to'g'riburchakli, qo'shtavrtli va quvur ko'rinishi. 4. <i>Mavzu bo'yicha muammoli vaziyatli topshiriqlarini tuzish</i>	4	4	-
10.	Nomarkaziy cho'ziluvchi elementlarni	1. Nomarkaziy cho'ziluvchi elementlarni	4	4	-

hisoblash	turlari.	Nomarkaziy cho'ziluvchi elementlarni hisoblash.	Nomarkaziy cho'ziladigan elementlar.	Ko'ndalang kesimi to'g'ri burchakli bo'lgan nomarkaziy cho'zilgan elementlarda tashqi cho'zuvchi N kuchning kesimda joylashishiga qarab 2 holi.	4. <i>Mavzu bo'yicha SWOT topshiriqlarini tuzish</i>	38	34	-
Jami:								

VI. Kurs loyixasi bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Kurs loyixasi fan mavzulariga taaluqli masalalar yuzasidan talabalarga yakka tartibda tegishli (variantlangan) topshiriq shaklida 3-semestrda beriladi. Kurs loyixasining hajmi 20 betdan kam bo'lmashligi, A4 formatdagi varaqlarda yozilishi, A1 formatdagi varaqda chizma chizilishi va tikilib rasmiylashtirilishi lozim. Kurs loyixasini bajarish tartibi kafedraning uslubiy qo'llanmasida keltirilgan.

Kurs loyixasi uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Sanoat binolarning ustun konstruktiv xisobi.
2. Yig'ma temir-beton orayopmlari xisobi.
3. Poydevortlarni loyihalash va ishlab chiqarish va hisobi.
4. Ustunlarni loyihalash ishlab chiqarish va hisobi.
5. Tom yopma plitilarni loyihalash va hisobi.

VII. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun 2-semestrda tavsiya etiladigan mavzular:

1. Betonning deformativ xossalari.
 2. Konstruksiyaadagi betonning cho'zilgan qismida darzlarning hosil bo'lishi va ularning ochilish jarayoni.
 3. Egiluvchi temirbeton elementlari.
 4. Temir-beton elementlarining darzbardoshligi va deformatsiyalari.
 5. Yig'ma elementlarning tutash joylarini jamlashni umumiy tartiblari.
 6. Temir-beton konstruksiyakarining darzbardoshligiga ta'sir etuvchi omillar.
 7. Temir-beton konstruksiyalarining mustahkamligiga ta'sir etuvchi omillar.
- Mustaqil ta'lim uchun 3-semestrda tavsiya etiladigan mavzular:

1. Texnologik jarayonning optimal variantini tanlash.
2. Og'ir betonning tarkibini loyihalash.
3. Korxonalarda sifatli maxsulotlarni tayyorlashning nazariy asoslari.
4. Beton va temir-beton konstruksiyalar ishlab chiqarishning innovatsion texnologiyalari.
5. Betonni umrboqiyiligini oshirishning zamonaviy usullari.
6. Beton strukturasi hosil bo'lishi va qotish jarayoni.
7. Engil beton va temir-beton buyumlarini ishlab chiqarish.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

VIII. ADABIYOTLAR

Asosiy adabiyotlar

1. Leonova S.I. i drugie. Stroitelnie konstruksii. Infra. M.: 2019.
2. Leonovich S.N. Prochnost, treshinostyokost i dolgovechnost konstruksionnogo betona. Monografiya. Infra. M.: 2018.
3. Akramov X.A., Nuridinov X.N. Beton va temir-beton buyumlari ishlab chiqarish texnologiyasi. O'quv qo'llanma. I va II qism. T.: Arxitektura, qurilish innovatsiya va integratsiya markazi. 2012.
4. Samig'ov N.A., Xasanova M.K., Zokirov J.S., Komilov X.X. Qurilish materiallari fanidan misol va masalalar to'plami. O'qituvchi. 2005.
5. Ribev I.A. Stroitelnoe materialovedenie: Uchebnik / Ribev I.A. – M.: Visshaya shkola, 2002.
6. Mirziyoev SH.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. T."O'zbekiston".2016y.
7. A.M.Neville. Properties of concrete. 5th edition. TA439,N48. 2011.
8. Bajenov YU.M. Texnologiya betonni x i jelezobetonni x izdelyi. M.: Stroyizdat. 2007.
9. GOST 30459-2008. Betonlar va qurilish qorishmalari uchun qo'shimchalar. Samaradorligini aniqlash va baholash.
10. GOST 10180-2012. Betoni. Metodi opredeleniya prochnosti po kontrolnim obrazsam. –Moskva.-Standartinform.- 2013.
11. Parfenov S.G. Proektirovanie jelezobetonni x i stalejelezobetonni x konstruksiy iz yacheistix betonov: Uchebnoe posobie / S.G Parfenov, E.A Fedorenko. - [b. m.]: Izdatelstvo ASV, 2018. - 192 s. - Bibliogr.: s. 190.
12. Leonovich S.N. Prochnost, treshinostyokost i dolgovechnost konstruksionnogo betona pri temperaturni x i vlnajnostni x vozdeystviyax: Monografiya / S.N Leonovich,

YU.V Zaysev ; rets. D.V Oreshkin. - [b. m.]: INFRA-M, 2018. - 258 s. - Bibliogr.: s. 246.

Axborot manbaalari

13. <http://www.referat.uz/>
14. <http://gb-stroy.uz/sushnost-zhelezobetona/94-prednapyazhennyj-zhelezobeton-ego-sushnost-i.html>
15. <http://www.bibliotekar.uz/spravochnik-104-stroymaterialy/2.htm>

IX. Baholash, baholarni konvertatsiya qilish

Talabalar bilimni nazorat qilish, baholash va baholarni konvertatsiya qilish O'zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi tomonidan 2018 yil 26 sentyabrda 3069 ro'yxat raqami davlat ro'yxatidan o'tkazilgan "Oliy ta'lim muassasalarida talabalar bilimni nazorat qilish baholash tizimi to'g'risidagi nizom" ga muvofiq amalga oshiriladi.

Baholash usullari	Ekspress testlar, yozma ishlar, og'zaki so'rov, taqdimotlar va h.k.
Baholash me'zonlari	<p>5 (a'lo) baho Talaba mustaqil xulosa va qaror qabul qiladi, ijodiy fikrday oladi, mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda.</p> <p>4 (yaxshi) baho Talaba mustaqil mushohada yuritadi, olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda.</p> <p>3 (qoniqarli) baho Talaba olgan bilimni amalda qo'llay oladi, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunadi, biladi, ifodalay oladi, aytib beradi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega deb topilganda.</p> <p>2 (qoniqarsiz) baho Talaba fan dasturini o'zlashtirmagan, fanning (mavzuning) mohiyatini tushunmaydi hamda fan (mavzu) bo'yicha tasavvurga ega emas deb topilganda.</p>
Baholash turlari	Topshiriq soni
	Topshiriqning maksimal bahosi
	7-8-semestrlar
	Oraliq nazorat
	30
	5

yoki yozma ish (3 ta savoldan iborat, shundan 1 ta savol mustaqil ish mavzularidan kiritilgan)	(3)	
Yakuniy nazorat		
Test (30 ta savoldan iborat, shundan 5 ta savol mustaqil ish mavzularidan kiritilgan)	30	5
yoki yozma ish (3 ta savoldan iborat, shundan 1 ta savol mustaqil ish mavzularidan kiritilgan)	(3)	

Talabaning amaliy va mustaqil ta'lim topshiriqlarini bajarishi bo'yicha bilimni baholash fan o'qituvchisi tomonidan 5 balli tizimda amalga oshiriladi.

Talabani oraliq nazorat turi bo'yicha baholashda, uning o'quv mashg'ulotlari davomida olgan baholari inobatga olinadi.

Oraliq nazoratda fan bo'yicha A-E darajasiga erishgan talabalar yakuniy nazoratga qo'yiladi.

Talabaning oraliq nazorat bo'yicha o'zlashtirgan ballari quyidagi jadval asosida kredit ballariga va harfli tizimga o'g'iriladi.

Baholarni konvertatsiya qilish jadvali (5 ballik tizimdan foizga)

5 balli	100% shkala	5 balli	100% shkala	5 balli	100% shkala
«5, a'lo» A	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
5,00 — 4,96					
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	«3, qoniqarli» D	
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,45 — 3,41	69
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,40 — 3,36	68
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,35 — 3,31	67
4,65 — 4,61	93	«4, yaxshi» S		«3, qoniqarli» E	
4,60 — 4,56	92	3,95 — 3,91	79	3,30 — 3,26	66
4,55 — 4,51	91	3,90 — 3,86	78	3,25 — 3,21	65
«4, yaxshi» V		3,85 — 3,81	77	3,20 — 3,16	64
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,15 — 3,11	63
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,10 — 3,06	62
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,05 — 3,01	61
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,00	60
				«2, qoniqsiz» FX, F	
				3,0 dan kam	60 dan kam

Talabalar bilimini baholash tizimi (Evropa kredit transfer tizimi, ECTS - European Credit Transfer System).

A (90-100); B (80-89,9); S (70-79,9); D (67-69,9); E (60-66,9); FX (50-59,9); F (0-49,9).